

Az antológiát összeállította az Olvasók Diadala 2019. G-5 csapata

„S ha a Lehetetlent nem tudtuk leírni.
Volt egy szent szándékunk: gyönyörűket írni.”

Ady Endre

Előszó

Az író a fenti Ady idézettel bocsátotta útjára regényét. Olvasójaként állíthatjuk, hogy valóban sikerült megvalósítani a szándékát.

A regény nagyon sokrétű. 12 történetet mesél el, amelyek önmagukban is lehetnének akár egy-egy önálló regény témái. Ebből a sokszínűségből kiragadott kulcsszavak alapján épül fel az antológia.

A 12 történet 12 **férfi/apa** – egy család elsőszülötteinek - **sorsát** meséli el, akik a magán-történelmükön túl **generációjuk** jellegzetes figurái is. A regényben az „apák könyve” egy **napló**, melyet az elsőszülöttek írnak. A szereplők legtöbbje rendelkezik a „látás” képességével. **Látomásaikban** felvillan családjuk múltjának és jövőjük eseményei is. Az egyéni életek háttérben zajlik 300 év magyar történelme. A főhősök életét meghatározza a kor, amelyben élnek, a politika, történelem, zsidó származásuk.

A regény nyelvi időutazás is: A **magyar nyelv** változásait is nyomon követhetjük az egymást követő korokban játszódó történetekben.

APÁK/ FÉRFIAK

Merj, akarj teremtő erővel az asztalfőre ülni. Merj férfiként szép családotról, gyermekeidről gondoskodni. Gyönyörködj napról-napra növekvő házad népében és boldog leszel.

Böjte Csaba

Szálinger Balázs: Apa monológ

*Kérdezd meg magadtól,
elszármazott,
Elköltözött, álmaid hajsoló,
Mindig máshol jöttment fiú,
Eszedbe jut-e néha az apád?*

*Az örökös te vagy.
A fiúk örökölnék,
mert az apák ledőlnek.
Él a fiú s virágzik.*

Rainer Maria Rilke

GENERÁCIÓK

Jordan Nichols Grade: A mi generációnk

A mi generációnk nem lesz híres semmiről

Soha nem mondja majd senki, hogy

Mi vagyunk az emberiség csúcsa

Tévedés, az igazság az, hogy

A generációnk egy hiba volt.

Azt gondolni, hogy

Tényleg sikeresek leszünk

Hiábavaló. És tudjuk, hogy

Csak pénzért és hatalomért élni

Az, ahogyan a dolgok mennek.

Szeretni, tisztelni, kedvesnek lenni

Hülyeség.

Elfeledkezni a régi időről

Nem lesz könnyű, de megpróbáljuk.

Javítani a világon

Olyasmí, amit soha nem tettünk.

A feladás

A megoldásunk a problémákra.

A kemény munka:

Ez egy vicc

Tudtuk, hogy

Az emberek azt mondják, nem térhetünk vissza.

Ez igaz lehet,

Ha csak át nem fordítjuk a dolgokat.

(Most olvasd letről felfelé)

LÁTOMÁSOK

*Múltamba vissza ösvény nem vezet
És ködbe fullad az emlékezet*

Juhász Gyula: Még valamit

*...Jövő kárpítja intésedre lebben
És álmaid, a tiszták és a mélyek
Valóra válnak még s örökre élnek!*

*Juhász Gyula:
Gerhart Hauptmannhoz*

NAPLÓ

*Két hét alatt írd valamit! – Tanulj meg élni!
De legalábbis olvasd el azt a Naplót,
amit a Naplóíró írt egy teljes éven át,
hogymegörökítse azt a hosszú éve*

*Leírta szépen – mit is? Azt, hogy mikor ébredt,
hogyaludt, és mit álmodott, ha álmodott,
leírt mindennap minden kis és nagy hírt,
amibefutott hozzá, négy fal között...*

*Ez a Naplóban a legmegdöbbentőbb.
Ahogymonotonon sorjáznak a napok,
ahogyyontos, nem fontos egymással vegyül,
mint keverés után a kártyalapok a kézben.
És lassan-lassan összeáll a kép,
összeáll, mondhatni, az egész pakli,
szintemagától, szándéktalanul;
a Naplóíró módjával ítélt, és nem elemez.*

MAGYAR NYELV

Faludi György: Óda a magyar nyelvhez
Magyar nyelv! Vándorutakon kíséröm,
sértett gögömben értöm és kísértöm,
kínok közt, gondjaimtól részegen,
örökzöld földem és egész egem,
bőröm, bérem, bírám, borom, míg bírom
és soraimmal sorsom túl a síron,
kurjongó kedv, komisz közöny, konok gyász:
mennyei poggyász

Hegedűs Géza: Szonett az anyanyelvről

*Hazám: magyar nyelv- igék, főnevek
és melléknevek kincses birodalma
jó ezredév formálta műremek!*

*Varázssodat a lélek befogadja,
újult erőt adsz minden munkanapra
és elringatsz, ha békén pihenek*

*Valóság lesz a képzelet kalandja,
ha szavaidban értelmet nyerek.*

*A Siralom s a Halotti beszéd
szavai óta járulok eléd
és évszázadok költőit idézem.*

Te vagy az otthon és a nagyvilág.

*A nyelvtanod a törvény, melyen át
a mondhatók szabályait megértem.*

SORSOK

Gerő Sándor EMBERI SORS

*Pörög az orsó, s az élet fonala
leperreg gyorsan, mint száraz falevél.
Forró nyár után jön ősz, s hideg tél.
Álmatlan éjszakák, ködös hajnalok.*

Arany János AZ ÖRÖK ZSIDÓ

*Pihenni már. - Nem, nem lehet:
Vész és vihar hájt engemet,
Alattam a föld nem szilárd,
Fejem fölött kétélű bárd...
Tovább! tovább!*

Főhősök - sorsok - versek

A regény Csillag/Sternovszki Péter történetével a **Rákóczi korban** kezdődik.

*SIRALMAS ÉNEK AZ SZÖMÖREI
HARCRUL*

*Hull szegény magyarság
szörnyű sokságával*

*Rajta az ellenség, lövi az ágyúkkal
Pállosokkal Vágják hamarsággal,
Gyalogságot típratják az lóval.*

RÁKÓCZI NÓTA

Jaj, régi szép magyar nép!

*Az ellenség téged mikép
Szaggat és tép!
Mire jutott állapotod,
Romlandó cserép.
Mint egy kedves eleven kép,
Voltál olyan szép,
Magyar nép!
De a Sasnak körme
között Fonnyadsz mint a ép.*

Sternovszky Bálint, aki kiváló zenész, látomásai révén megtalálja nagyapja elásott vagyonát. Tragikus sorsát Farkas Kata iránt érzett **reménytelen szerelme** okozza.

*Csokonai Vitéz Mihály:
Tartózkodó kérelem*

*A hatalmas szerelemnek
Megemésztő tüze bánt.
Te lehetsz írja sebemnek,
Gyönyörű kis tulipánt!*

*Szemeid szép ragyogása
Eleven hajnali tűz,
Ajakid harmatozása
Sok ezer gondot elűz.*

Stern István zsidó lányt vesz feleségül, ő maga is zsidó hitre tér.
Borkereskedőként él. Látomásai sem segítenek megóvni családját a tragédiától.

Vörösmarty Mihály: JÓ BOR

*Kiért e lángpohár,
Fényes mint napsugár?
Nem folyt-e vér az ő
Tokaj körül,
Hogy e bor végkép meg nem feketül?
Vagy tán arany jövődöt vár hazánk,
Azért mosolyg Tokajnak nedve ránk?
Arany borod, tüzelkük fiaid:
Hárítsd el éjszak rémes árnyait.
S mért itt e tenger?
Bodrogod, Tiszád
Törvényt nem ismer, és ez nagy hibád.
Sok víz ez ennyi borhoz.
Ébren állj,
Hogy el ne rontson a víz és viszály.
De mit beszélék? itt a bor,*

*Benn' a világok kincse forr;
Nap a jövő, a múlt csak hold:
Több jó napot, mint mennyi volt*

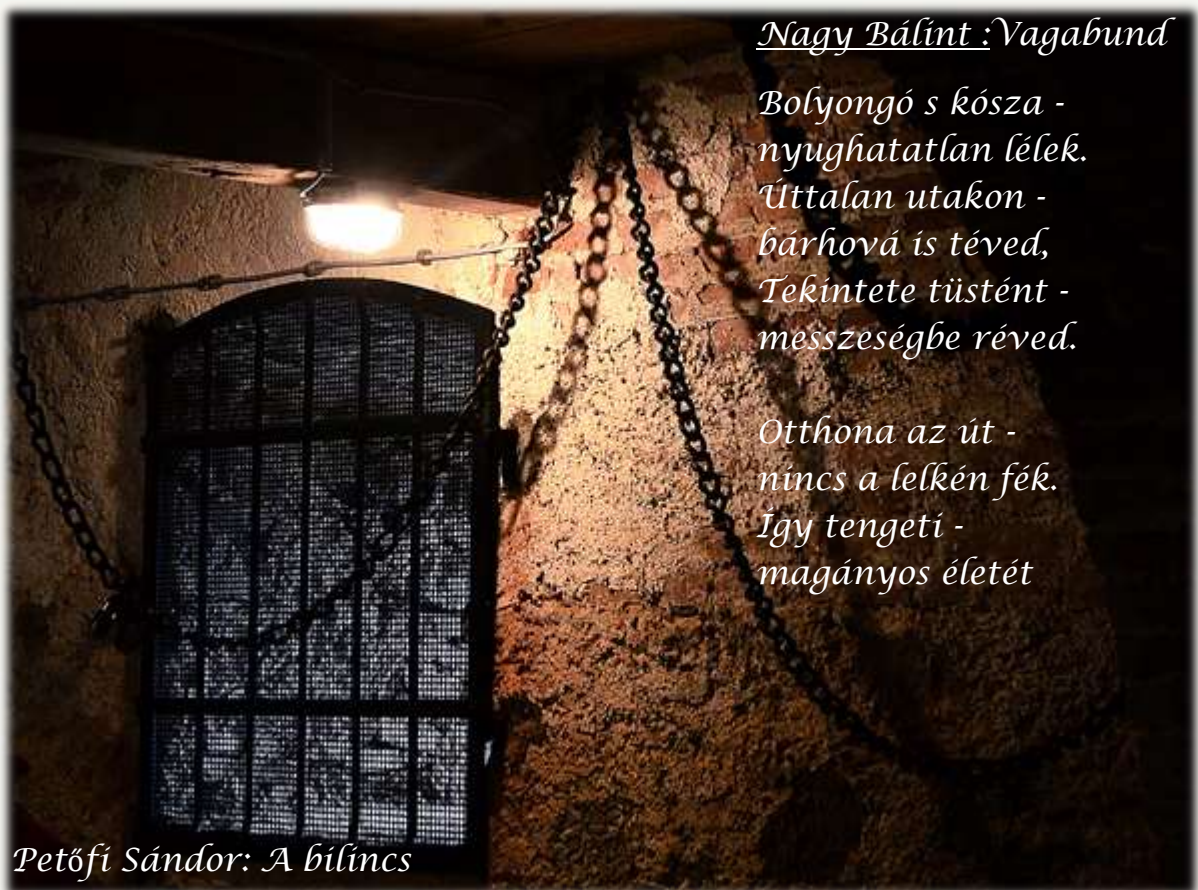
Stern Richárd **nyelvtudós**. Ártatlanul raboskodik Munkácson, de szabadulása után hosszú békés életet él feleségével és hat fiával.

*Kazinczy Ferenc: Írói érdem
Szólj! s kí vagy, elmondom. - - Ne tovább!
ismerlek egészen.
Nékem üres fecsegőt fest az üres fecsegés.*

*Íz szín, tűz vagyon a borban, ha hegyaljai
termés;
Íz, csín, tűz vagyon a versben, ha mesteri mív.*

Stern Ottó, **Vagabundok** vezére, önhibáján kívül **tömlöcbe** vetik, ahol meghal.

Nagy Bálint :Vagabund

*Bolyongó s kósza -
nyughatatlan lélek.
Uttalan utakon -
bárhová is téved,
Tekintete tüstént -
messzeségbe réved.*

*Otthona az út -
nincs a lelkén fék.
Így tengeti -
magányos életét*

Petőfi Sándor: A bilíncs

*...S börtönbe dobták, ottan ül,
És meg-megrázza és átkozza
Bilíncsét nagy kegyetlenül*

Berda Szilárd, apjának egy szajhától fogant gyermeke. Vér szerint családját látomás útján találja meg. Élete során **vándorszínészként** is él.

Petőfi Sándor: Egy estém otthon

Borozgatánk apámmal;
Ivott a jó öreg,
S a kedvemért ez egyszer
Az isten áldja meg!
Soká nem voltam otthon,
Oly rég nem láta már,
Úgy megvénült azóta -
Hja, az idő lejár.
Beszéltünk erről, arról,
Amint nyelvünkre jött;
Még a színészetről is
Sok más egyéb között.
Szemében „mesterségem”
Most is nagy szálka még;
Előítéletét az

Berda Stern Mendel borkereskedő, **szerencsejátékos**. Hiába látja előre felesége tragédiáját, nem tudja megóvni.

. *Simon Endre: Rulett és sors*

Sokszor játszunk, szerencsénket
próbálgatjuk,
legtöbbször, hiába a tét, amit
vállaltunk,
újra próbálkozunk és reménykedhetünk,
hogy a megtett számmal egyszer csak
nyerhetünk.

A rulettet figyelve rájövünk arra,
hogy tengelytől távol nagy a szorodása,
kiszámíthatatlan a golyónak útja,
ahogyan a számot ezzel elfoglalja

Ilyen a mi sorsunk, letérve az útról,
amelyen haladunk a kítűzött célhoz,
a kiszámíthatatlan útszakaszokból,
véletlenszerűen érkezünk sorsunkhoz.

Csillag Sándor jómódú cipőkereskedő **Pécsen**. Feleségének testvére a szeretője.

Ózdi Annamária: Pécs

*Valahol a megye tájain játszik a novemberi szél,
finoman erezett ujjáival égi húrokon zenél.*

*Az ős perceit hullámokba fonva megpihen a téren,
kincseket láttat arannyal bevont isteni szemében.
Macskaköves járdái égig ragyognak az utcai létben,
mint ahogy a szökőkút színes cseppjei izzanak a fényben.
Kopogó cipők érdes hangja szötte át a képet,
mielőtt egy libbenő szoknyaszél a helyébe lépett.
Városi varázs járja át a pályaudvar lelkét,
hogy újraélhesse a hétköznapiok füstbe ment tervét.
Monoton gyözködi az embert a csarnok árusa,
hogy zöldségét a reggel kétszer is átmosta.
Négyméteres lámpás kuncog az éjjeli magányban,
mint sem sejtí, hogy virradat bujkál a nyomában.*

*Valahol az utcák barázdáin játszik a novemberi szél,
s ezüstös pokrócba bújva aranyos meséket regél.*

Csillag Nándor: Jómódú vendéglős **Pécsett a Tettyén.**

Weöres Sándor: *Álom a régi Pécsről*

*„Fenn az idő tűhegyén
kírákó-játék a Tettye,
lenn behorpad a Puturluk.
Zegzugok körül a város
félíg-nyitott kőgallérja
itt forgószél közepén
trónol Haviboldogasszony
- hanyatt fordult számara
négy patát az égre vet -
köröttük a szikla-gallér
a kormos eklézsíára
őszintén, csatorna nélkül
lőven gyűjt eső vizet.*

Csillag Balázs **hadifogoly** Oroszországban, az egész családját megölik a nácik. A háború után Rajk munkatársa lesz. Megsemmisíti az apák könyvét, fiával nem beszél.

Radnóti Miklós: Erőltetett menet

*Bolond, ki földre rogyván fölkél és újra lépked,
s vándorló fájdalomként mozdít bokát és térdet,
de mégis útnak indul, mint akit szárny emel,
s hiába hívja árok, maradni úgyse mer,
s ha kérdezed, miért nem? még visszaszól talán,
hogy várja őt az asszony s egy bölcsebb, szép halál.
Pedig bolond a jámbor, mert ott az otthonok
fölött régóta már csak a perzselt szél forog,
hanyattfeküdt a házfal, eltört a szílvafa,
és félelemtől bolyhos a honni éjszaka.*

Csillag Vilmos rockzenész, Norvégiába majd az Egyesült Államokba **disszidál**. Neki is tragikus vég jut.

Demény Péter: Yellowstone

*szeretnék lazacot
fogni a yellowstone-ban
ez a vágyam maradt
miután az egyik boldogságomat
elszúrta a másikat megtaláltam
felépítettem
talán erre futja még
iskolás koromban
amerikába akartunk emigrálni
nagyanyámnak nagyon fájt amikor elmondtam
én meg nem értettem hát lehet szebb mint amerikában
a diktatúra arra jó hogy maximálja az álmaid
igaz hogy a gépfegyverkerítés mögött minden maximumnak tűnik*

Csillag Henrik az USA-ban születik, a rendszerváltozás után költözik Magyarországra. Sikertelenül nyomoz eltűnt apja és családja után.

Fia Konrád, akinek a történetét Vámos már nem írja meg, néhány generációnyi szünet után újra képes látni a múltat. A regény 1999-ben a **napfogyatkozással** zárul.

Molnár József Bálint: Napfogyatkozás

*Meghalt a Nap, már mindennek vége
Sötét démonok törtek életére
Rövid küzdelemben elfolyt a vére
S valami fekete üresség lépett a helyébe
Meggfogant a gonosz démonok átka
Örök sötétség köszönt e világra
Nagy küzdelemben visszaszorulnak a démonok
S így egyre teltebbnek láthatjuk a Napot
Lassan visszatérnek a megszokott dallamok
Megint halljuk, hogy a patak csobog
A tücsök ciripelés is egyre hangosabb
Ahogy a Nap egyre magasabban halad
Ahogy a dermedt ijedtségből a lüktető élet visszaáll
Ahogy visszatér a meleg napsugár, a lángoló nyár*

Záró gondolat

Apám hitte

*Apám hitte az otthon melegét,
Apám hitte az ünnep örömét,
Apám hitte az apja örökét,
S úgy hiszem, ez így volt szép.*

*Apám hitte az első éjszakát,
Apám hitte a gyűrű aranyát,
Apám hitte a szavak igazát,
S úgy hiszem, ez így volt szép.*

**Az Olvasók Diadala 2019. G-5 csapata által összeállított
antológiasorozat megjelent kötetei:**

1. Schäffer Erzsébet: Hol vagy?
2. Emily Arsenault: Az eltört teáspohár
3. Frances Mayes: Napsütötte Toszkána
4. Margot Lee Shetterly: A számolás joga
5. Raffaella Giordano: A második életed akkor kezdődik, amikor megérted, hogy csak egy van
6. Jennifer Clement: Az elveszett lányok országa
7. Nick Hornby: Egy fiúról 8. Bächer Iván: Levélregény
9. Parti Nagy Lajos: Az étkezés ártalmasságáról
10. Daniel Kehlmann: Tyll
11. Kazuo Ishiguro: Ne engedj el...
12. Vámos Miklós: Apák könyve

Az Apák könyve Antológiában szereplő versek és képek forrásai

<https://24.hu/élet-stilus>

<http://mozgovilag.hu>

<https://mandiner.hu/>

<http://diakszogalanta.qqw.hu>

<http://www.forrasfolyoirat.hu/0107/faludy.html>

<https://keresztvenversek.wordpress.com>

<https://eternus>

<https://www.arcanum.hu>

<http://alfoldonline.hu>

<http://magyar-irodalom.elte.hu>

<https://nepszava.hu>

<https://www.poet.hu/>

<https://ujso.com/kultura>

<https://hu.123rf.com/clipartok-vektorok/latomas.html>

<https://www.femcahttps1EjVu0TM:fe.hu/napkepe/egy-regi-naplo-ludtoll-es-tinta>

<http://impressmagazin.hu>

<https://charoninstitute.wordpress.com>

<https://www.astro24h.hu>

<http://debrecen-portal.hu>

<http://bercsenyi.com>

<http://www.muemlekem.hu>

<https://birtokelet.blog.hu>

<http://helytortenet.com>

<https://mult-kor.hu>

<https://alfahir.hu>